

**Otto Nilsson. 1895-1986 Starrarp, Tregubbauset.
Nedtecknat av Bertil Persson efter intervju 1985.**

Otto köpte sitt hus, Tregubbauset, 1949 av Karl Kristensen.

Det hade sen urminnes tider ägts av handlaren i Starrarp.

Den förste handlaren i Starrarp, Per Håkansson, lät flytta Tregubbausets vinkelbyggnaden från affären till Tregubbauset.

Grunden hade gjorts färdig först. Därefter bars hela huset dit med hjälp av 36 karlar. I täten gick Per Håkansson med ett ankare brännvin. Under den 200 meter långa flytten gjordes, enligt Per Håkanssons kommando, halt flera gånger, varvid brännvinsankaret gick runt bland mannarna. När huset i kvällningen var på plats var flertalet berusade.

Där huset ursprungligen stått byggde Per Håkansson ett större uthus med en mindre lägenhet i den södra ändan. Östra längan.

Per Håkansson handlade med allt som tänkas kunde. Förutom det breda sortiment av varor som på den tiden ingick i en lanthandel, så handlade han med skrot, lump och ben, som skulle säljas vidare för att bli benmjöl. (En s.k. benstamp fanns vid ån i Hårderup).

Det kunde dock hända att han utan förvarning stängde butiken och gick med bössan på jakt.

Att Tregubbauset ägdes av handlaren var troligen ingen tillfällighet. De två och sen tre lägenheterna hyrdes gärna ut till olika småhantverkare, som köpte sitt material genom affären.

Bland hantverkarna kan nämnas Kersti Sömmerska i den västra lägenheten. (Bild finns).

Skräddare Jernberg i mellersta lägenheten och senare skräddare Grankvist. Den östra längan är byggd som verkstad åt Grankvist.

Gunnar Skomakare var en annan. Elof Murare har också bott där.

Änkan efter smeden Strömbäck, som hade gamla smedjan, har bott i den mellersta lägenheten.

Strömbäcks hade en son, som hette Gustav. Han var ovanligt intelligent. Läraren Rosendahl medgav att Gustav varit till hjälp många gånger, för att ge svar på frågor, som Rosendahl själv inte kunde ge svar på. Gustav blev sen en tid bokhållare i Starrarps affär. Sen började han studera och blev läkare.

Till Starrarp 2:22 har hört ca 12 tunnland. Tidigare ägare är Nils Mårtensson, Jöns Andersson och Berglund, som sålde till Assar Nilssons far, varefter husen har avstyckats. Jöns Andersson körde och hämtade upp ägg hos uppköparna, som här trakten var bagare Olander och Johan Nilsson, Starrarps ora.??

Bagare Olander var en originell människa. Sparsam till den grad att om en kund kom in i butiken efter mörkrets inbrott och han behövde hämta något ute i bageriet, så vred han ner fotogenlampan på sparlåga medan han hämtade varan. Olander hade varit gesäll i Tyskland och Norge. När han vägde, så hade han ibland en pappersbit på vågen, för att den skulle väga exakt jämnt. Om en kund lämnade in 100 kg mjöl, så fick han 105 kg bröd tillbaka. Större delen av bageriverksamheten gick ut på att baka åt kunder med deras eget mjöl. Men han sålde även över disk. En sorts kakor kallades ”sockerbloss”. Ingredienserna var äggvita, socker och lite mjöl. En gång hade en person varit in om hos Olander och köpt sockerbloss, som han bjöd på hos Otto. Då bodde Otto i det s.k. Minkeriet. Där var som vanligt fler församlade hos Otto, bl.a. grannen Olof Andersson. Han satt med ett sockerbloss i handen och doppade den i kaffet, men eftersom han samtidigt pratade med bordsgrannen, så doppade han lite för länge. När han lyfte handen för att stoppa den i munnen var den försvunnen. Olof Andersson tittade förvånat på de tomma fingrarna och utbrast: ”Var fan to kagan väjen?” Olander var specialist på skorpor. Han sålde s.k. ”enstiverskorpor” (1/2 öre). Han var dock inte snålare än att han ofta bjöd på vad han kallade, ”en liden sypp”. Han var ytterst noga med att folk, som lånade något av honom, återgäldade detta på exakt överenskommen tidpunkt. ”Mans ord är mans ära” var hans valspråk.

Det första minne Otto har är från sin syster Annas bröllop år 1900. Hon gifte sig med handlaren i Starrarp, August Håkansson (närmaste granne). Ottos far Nils Persson höll bröllopet hemma på Starrarp 3. Nils Persson var nykterist, efter en kvalfylld fylla i ungdomen, och därför bestod brudgummen med brännvinet. Nils Persson förfärades av den mängd brännvin, som transporterades till gården inför bröllopfesten. Ett långt bord var placerat ute mellan verandorna. Alla som kom för att ”skrika fram” brudparet blev rikligen trakterade. Dagen efter sågs flera karlar sova ruset av sig runt om i trädgården.

Håkan Jönsson hade ett 4-tunnlands ställe nordost om Starrarp 14:1.

Ellen Nilsson, Starrarp är född på en liten gård, som låg allra längst i nordost i Bjälkhult. Vägen in till Tattarp 50 meter fram på vänster sida. Numera helt borta. Boningshuset flyttades över Tattarpsvägen där ”Kalsapågana” sedan bodde. Det brann ner på 1960-talet.

”Greischan” gick omkring och sålde skorpor.

Lärare Rosendahl i Starrarp lärde ut att människans största tillgång är förnöjsamhet. Utan att nämna några namn, så sa han att det i trakten fanns en människa som ingenting ägde, men hennes förnöjsamhet gjorde att hon var en lycklig människa. Å andra sidan fanns en man, som tillhörde de rikaste i denna bygd. Av oförnöjsamhet hade han tagit livet av sig. Troligen syftade Rosendahl på en lantbrukare i Vallarum som tagit sitt liv.

Anders Andersson byggde den nya boningslängan på gården Lindesnäs. Anders Ryberg som tillträdde efter Anders Andersson sålde till Erik Andersson.

Oskar ”Fjäders” son dränkte sig i dammen i trädgården.

Efter Erik Andersson köpte Nils Persson gården.

Otto Nilsson Starrarp. Nedtecknat av Bertil Persson efter intervju 1984.

”Gamletoft” heter backen där Saxbergs gård ligger. Starrarp 1:22.

”Stentoft” heter åkern öster om gården Starrarp 3:10.

I sydvästra hörnet av ”Stentoft” men en bit åt öster låg ”Stockholmskillan”. Den var den enda kvarvarande vattentillgången i Starrarp det svåra torkåret 1867. Bönder i grannskapet drev sina djur till källan, vilket fick till följd att den lilla gröda som fanns i närheten trampades ner. I förtrytelse över detta fyllde Ottos farfar den med sten. (I så fall Nils Persson). 1867 kom våren rekordtidigt, men efter sådden föll inte en droppe regn under hela växtperioden. En tunna råg kostade den hösten 300 kronor, vilket var mer än en årslön.

”Bihejevången” kallas vången på Starrarp 3:10 närmast söder om bäcken.

”Gadevången” kallas vången på Starrarp 2:2 rakt väster om ”Bihejevången”. ”Gadevången” kallades även för ”Vången ve brydestuan”.

”Pärelsockorna” kallas åkrarna på Starrarp 3:10 norr om fåladden. De är sist uppodlade. Mycket mager och stenbunden mark. Vi uppodlingsarbetet låg de uppbrutna stora stenarna så tätt att barnen kunde hoppa från den ena till den andra stenen.

”Haabäcksgroben” heter bäcken som går genom byn västerut, strax söder om Sniberupsvägen.

”Magroben” går ett par hundra meter norr om Starrarp 3:10, västerut.

”Sjunkastock” är en källa med järnhaltigt vatten. Rakt väster om Starrarps kvarn. Vattnet ansågs hälsofrämjande. En man som hette Olof och som i seklets början bodde i Tregubbauset gick varannan dag och hämtade vatten i Sjunkastock åt sin gamla sjuka moder. Man gick även dit för att hämta vatten när man skulle koka ärtsoppa. (Uppgift från Ellen Nilsson, Starrarp). Otto har inget minne av detta, vilket kan förklaras av deras olika uppväxtplatser. I stället har han själv hämtat vatten i en källa söder om Idor Westergrens hus i

backen mot Bjälkhult. Kan möjligen vara källan som finns en bit in på boställets vång väster om vägen. Där fanns mjukt vatten.

Otto Nilsson. Nedtecknat av Bertil Persson efter pratstund 1 april 1979. Även Knut Thulin närvarande.

Den siste "frälsemannen", som ägde Starrarp 7 var Mörner. Han ägde båda gårdarna. Per Nilsson köpte den östra, medan arrendatorn på den västra inte accepterade budet, men lyckades få fortsätta som arrendator till sin död. Därefter inköpte Per Nilsson även denna gård. De två gårdarna hörde samman efter skiftet 1836, men brukades av två familjer. Lite senare delades den. Ett flera kilometer långt stengärde delade ägorna.

Ottos mors föräldrahem var Hårderup 2. (1973 Hårderup 27:1.) Gården brukades då av Ottos morbror Jöns Persson, som enligt Otto hade både Hårderup 1,2 och 6 år 1878.

Vintern 1942 fanns en driva norr om Starrarps boställe. För att skotta vägen fri fick man stå i 4 skift på snövallen. Uppe vid Ölickebäck vid Idor Westergrens hus var snön ända upp på taket, så att man kunde gå på ryggåsen och titta ner i skorstenen.

1888 var hela dalen väster om Frenningeberg fylld av snö. Snön låg kvar hela sommaren, men försvann innan nästa vinter började.

"Lindstrands äng" köptes av Nils- Algots morfar.

Alfred Olsson bodde i stället mellan nuvarande Egon Karlsson och Seth Sjölin. Han var folkskygg. Gick oftast och handlade i Hårderups affär efter stängningsdags.
